

Jaarverslag

Commissie dierlijke bijproducten (CoABP) 2009

Deel VLM

VLM

VLAAMSE LANDMAATSCHAPPIJ

Inhoud

Vlaamse overheid: VLM.....	3
1. Voorstelling VLM	3
2. Projecten en nieuwe beleidsopties	4
3. Erkenningen/Toelatingen/Vergunningen	4
4. Controles	5
5. Intracommunautaire zendingen	6
6. Communicatie en opleiding	7
7. Crisisbeheer (indien van toepassing)	8
8. Contactcoördinaten VLM	8
Bijlage: Gebruikte afkortingen	9

Vlaamse overheid: VLM

1. Voorstelling VLM

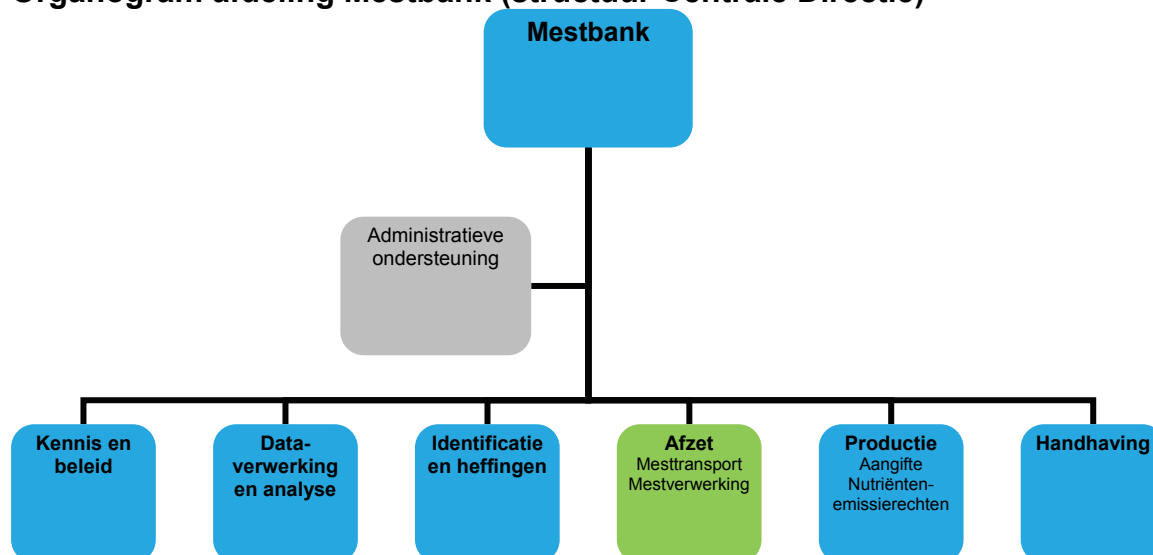
Interne organisatie van de VLM

De VLM is als Extern Verzelfstandigd Agentschap (EVA) werkzaam in het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie van de Vlaamse overheid.

Landelijke inrichting, Mestbank en Platteland zijn de kernafdelingen van de VLM. Naast een hoofdkantoor in Brussel, heeft de VLM voor de uitvoering van haar projecten in elk van de vijf provincies een provinciale afdeling.

Binnen de VLM is de afdeling Mestbank (dienst Afzet - mestverwerking) bevoegd voor de opvolging van de Verordening (EG) nr. 1774/2002.

Organogram afdeling Mestbank (structuur Centrale Directie)

Bevoegdheden in VO 1774/2002

De Vlaamse Landmaatschappij (VLM) – afdeling Mestbank is de bevoegde autoriteit in Vlaanderen voor mest als dierlijk bijproduct. Voornaamste taak hierbij is het afleveren van erkenningen in het kader van de verordening aan installaties waarin mest verwerkt wordt. Wanneer het gaat om verwerkende bedrijven waar naast dierlijke mest geen andere dierlijke bijproducten worden verwerkt, gebeurt de dossierafhandeling en het afleveren van de erkenningen uitsluitend door de VLM-Mestbank. Indien naast mest eveneens andere dierlijke bijproducten worden verwerkt, wordt bindend advies gevraagd aan OVAM.

Daarnaast is de VLM-Mestbank bevoegd voor de opvolging van de mesttransporten van dierlijke mest, andere meststoffen en verwerkte eindproducten binnen Vlaanderen en bij in- en export.

Meer info: <http://www.vlm.be/algemeen/overdevlm/>

2. Projecten en nieuwe beleidsopties

In 2010 wordt een actieve, steekproefsgewijze controle van de autocontrole van de erkende bedrijven voorzien. Focus zal liggen op de microbiologische analyses van de eindproducten.

Aanvullend zet de VLM-Mestbank in 2010 een nieuwe actie op voor een externe controle van de microbiologische normen van de eindproducten bij erkende mestverwerkinginstallaties.

3. Erkenningen/Toelatingen/Vergunningen

De erkenningen voor mestverwerkende bedrijven kunnen ingedeeld worden in 3 types: biogasinstallaties, composteerinstallaties en technische bedrijven. Op 2 sites wordt compostering voorafgegaan aan vergisting. Deze bedrijven worden zowel opgelijst in sectie VI (biogasinstallaties) als in sectie VII (composteerinstallaties), maar worden voor het totaal aantal erkenningen slechts 1 keer meegerekend. Naargelang de inputstromen worden biogasinstallaties erkend met of zonder pasteurisatie.

Aantal erkenningen

Type	Verskil met 2008	Totaal aantal in 2009
Sectie VI: Biogasinstallaties	+13	21
Sectie VII: Composteerinstallaties	-1	12 (+2)
Sectie IX: Technische bedrijven	+2	6
Totaal	+12	39

Intrekkingen

In 2009 werd de erkenning van 1 bedrijf als composteerinstallatie ingetrokken. Dit bedrijf behield zijn erkenning als vergistingsinstallatie. De oorzaak was een brand die de composteringsslijn vernietigde.

Audits, validatie

In de loop van 2009 werden 17 bedrijven bezocht in kader van hun erkenningsaanvraag of aanvraag voor verlenging van hun erkenning. Een nieuwe aanvraag voor compostering in open lucht van paardenmest, werd voorlopig negatief beoordeeld omdat de installatie op het ogenblik van de audit onvoldoende voldeed aan de eisen van de verordening.

Een aanvraag van een nieuwe vergistinginstallatie werd eveneens geweigerd omdat het bedrijf niet beschikte over opslagcapaciteit voor eindproduct in de reine zone. Omdat het bedrijf besliste niet langer mest te vergisten, valt het erkennen van dit bedrijf echter niet langer onder bevoegdheid van de VLM - Mestbank, maar van de OVAM

Gebruikte hulpmiddelen

Erkenningen worden afgeleverd op basis van een onderbouwd dossier. Als hulp voor het opstellen van het aanvraagdossier zijn checklists met alle vereisten van de Verordening beschikbaar. Via plaatsbezoeken kan de situatie ter plaatse grondig onderzoeken.

Geldigheidsduur

De geldigheidsduur van de erkenningen bedraagt maximaal 5 jaar. Nieuwe bedrijven worden vaak voor kortere termijn erkend, zodat zij bij opstart extra opgevolgd worden. Wanneer bij een verlenging geen audit plaatsvindt, worden de erkenningen in afwachting van de audit voor 1 jaar verlengd op basis van het dossier.

Evoluties

Net als in 2008 is ook in 2009 het aantal biogasinstallaties sterk gestegen. Het valt te verwachten dat er ook in 2010 nog nieuwe installaties bijkomen. Er is een grote diversiteit aan systemen (mesofiel of thermofiel, met of zonder ver doorgedreven nabehandeling van het digestaat, soorten inputstromen die men wenst te verwerken).

Iets meer dan de helft van de erkende biogasinstallaties hebben een erkenning zonder pasteurisatie, waarbij de inputstromen beperkt zijn tot mest, inhoud maagdarmkanaal, melk en biest en het eindproduct niet kan geëxporteerd worden. Bij 2 op 3 van die bedrijven zou dit om een tijdelijke situatie gaan, in afwachting van een goed werkende pasteurisatietank of drooginstallatie ter plaatse. De opstart gebeurt dus met een erkenning zonder pasteurisatie. Pas in latere fase wordt dan een erkenning met pasteurisatie aangevraagd. Die erkenning zorgt dat het bedrijf dan alle categorie 3 materiaal mag aanvaarden en het verwerkt eindproduct kan exporteren.

Nabehandeling van het digestaat gebeurt steeds vaker in 'biologieën'. Dit type installaties werd al langer ingezet voor een nitrificatie-denitrificatie behandeling van vooral varkensmest. Hierbij wordt de stikstof uit de mest omgezet in milieuneutraal stikstofgas. Deze behandeling wordt aanzien als mestverwerking in het kader van het Mestdecreet (omzetting van de Richtlijn 91/676/EEG). Deze zuiveringstechniek wordt sinds 2009 dus ook ingezet voor het verder behandelen van digestaat.

Meer info: http://www.vlm.be/intermediairs/mestverwerkers/Verordening_1774/

4. Controles

Het naleven van de erkenningseisen wordt systematisch gecontroleerd bij het verlengen van de erkenningen (gemiddeld ongeveer om de 3 jaar).

Inspecties 2009

	Aantal inspecties	Gunstig	gunstig met opmerkingen	Niet gunstig
Sectie VI: Biogasinstallaties	4	75 %	0 %	25 %
Sectie VII: Composteerinstallaties	2	50 %	50 %	0 %
Sectie IX: Technische bedrijven	2	50 %	50 %	0 %
Totaal	8	62,5 %	25 %	12,5 %

Bij audits van erkende mestverwerkingsbedrijven ligt de nadruk op controle van het naleven van de verplichtingen tot registreren, een correcte temperatuurregistratie van de pasteurisatie en de resultaten van microbiologische analyses. Ook de scheiding rein-onrein en het naleven van de reinigingsprocedures wordt gecontroleerd.

Een oudere biogasinstallatie die werkte volgens overgangsmaatregelen kon onvoldoende aantonen dat zij een correcte tijd-temperatuurregistratie uitvoeren voor het behalen van de nieuwe, strengere normen. De erkenning van deze installatie pas verlengd na de nodige aanpassingen aan de installatie.

Opmerkingen werden gegeven bij een composteerinstallatie voor de ontoereikende reinigings- en ontsmettingsprocedure. In een technisch bedrijf werd een opmerking gegeven over de stockage van het eindproduct in de onreine zone. Deze tekortkomingen werden door de bedrijven aangepast.

Analyses

In 2009 werden door de VLM geen stalen genomen voor microbiologische controle in functie van de VO1774/2002. De aan de bedrijven opgelegde analyseverplichtingen werden gecontroleerd bij verlenging van de bestaande erkenningen.

5. Intracommunautaire zendingen

In 2009 werden 1.155 overbrengingen in kader van VO1013/2006 gerealiseerd, wat overeenkomt met 114 kennisgevingen.

Voor 2009 werden 88 invoertoestemmingen en 580 uitvoertoestemmingen afgeleverd.

Bij de invoering van het gebruik van TRACES is gebleken dat het een ernstige administratieve hinderpaal is dat er geen mogelijkheid bestaat om een link te leggen tussen de TRACES-meldingen op het Europees loket en de Vlaamse transportmeldingen op het MestTransportInternetLoket (MTIL). Via MTIL worden automatisch Vlaamse mestafzetdocumenten (MAD) gegenereerd. Op deze wijze beschikt de VLM-Mestbank over alle

noodzakelijke en gedetailleerde informatie van het mesttransport. Voor het geven van de TRACES-ontvangstmelding bij invoer is het automatisch linken tussen beide traceringsystemen een noodzakelijke verbetering. Momenteel wordt immers verwacht van de operator dat hij zelf doorgeeft welke TRACES-melding met welk MAD overeenkomt. Via een automatische link kunnen hier dus fouten vermeden worden, kan de administratieve last van de operatoren verlicht worden en is er een betere traceerbaarheid mogelijk door de overheden.

Gebruik van handelsdocumenten voor mesttransporten wordt niet opgelegd voor het intern transport binnen Vlaanderen, omdat de traceerbaarheid gewaarborgd wordt door het eigen Vlaamse systeem van mestafzetdocumenten via MTIL. Via onze infokanalen (o.a. studiedagen voor erkende mestvoerders en mestverwerkers, de website...) werden de operatoren geïnformeerd over het gebruik van handelsdocumenten en TRACES. In 2010 worden meerdere praktijkopleidingen voorzien, waarvoor de operatoren individueel uitgenodigd worden in functie van de bijkomende wensen tot opleiding.

Meer info: <http://www.vlm.be/intermediairs/ErkendeMestvoerders/in-%20en%20uitvoer/>

6. Communicatie en opleiding

Organisatie door VLM-Mestbank

Intern

- Instructie beschikbaar voor dossierbehandeling aanvragen erkenning VO1774/2002

Extern

- 31/03/2009: Opleiding VO1774/2002 in kader van de vervolmakingscursus 'anaerobe vergisting' (Organisatie: VCM vzw en Biogas-E) - +/- 40 aanwezigen
- Actueel houden website (www.vlm.be > Intermediairs > Mestverwerkers > Verordening 1774):
 - Actualiseren lijst erkende bedrijven
 - Aanpassen aanvraagformulieren (nieuwe huisstijl, eenvoudig formulier)
- Telefonisch en per mail bereikbaar voor het beantwoorden van ad hoc vragen in verband met de Verordening.

Deelname aan georganiseerde opleidingen / vergaderingen

- Deelname aan Commissie Dierlijke Bijproducten
- Deelname aan Overlegplatform Dierlijke Bijproducten

7. Crisisbeheer (indien van toepassing)

In geval van crisissen wordt voorzien dat de kabinetten van leefmilieu en van landbouw overleggen met de bevoegde administraties (FAVV, VLM-Mestbank, OVAM).

8. Contactcoördinatoren VLM

VLM - Mestbank

Dienst afzet - mestverwerking

Diensthooft:

Sibylle Verplaetse

Tel: 02/543 69 38

Sibylle.Verplaetse@vlm.be

Erkenningen:

Lies Clarysse

Tel: 02/543 69 18

Lies.Clarysse@vlm.be

TRACES:

Johan Standaert

Tel: 02/543 73 57

Johan.Standaert@vlm.be

Bijlage: Gebruikte afkortingen

AGR-GPS	Automatische gegevensregistratie - global positioning system
FAVV	Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen
MAD	Mestafzetdocumenten
MTIL	MestTransport Internet Loket
VLM	Vlaamse Landmaatschappij
OVAM	Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij